

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. május 23.,
szombat

LXXVIII. évfolyam
111. (22271) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Karbantartási munkálatok a Víkendtelepen

A vártnál később nyit a strand

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyiek számára a május elseje hosszú ideig egyet jelentett a strandszezon kezdetével, a közkedvelt Víkendtelep azonban idén még a hónap végéhez közeledve sem nyitotta meg kapuit a fürdőzők előtt. Május 20-án, szerdán a helyszínre látogattunk, hogy megnézzük, milyen állapotok uralkodnak a város

egyik legnépszerűbb szabadidőközpontjában, és utánajárjunk a késlekedés okának.

Szeredai Vivien

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

A Zalai Kamaratánc-
fesztiválon
bizonyíthat a
nagycsoport

Hatalmas kihívás előtt áll a marosvásárhelyi Boróka néptánc-együttes nagycsoportja a híres Zalai Kamaratánc-fesztiválon.

2.

Ariadnae XXX

Kitűnő választás volt harminc évvel ezelőtt, amikor a marosvásárhelyi művésznők jövődöntő textilművészeti szalonjuk nevét és jelképét a legendás kréti királynő, Ariadné személyében és a köréje épült ókori mítosz ihlető erejében, ösztönző példázatában vélték felfedezni.

4.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Lépten-nyomon érezhetők
a háború borzalmai

Református küldöttség járt Kárpátalján

Kárpátaljai gyülekezetekben és intézményekben járt az az erdélyi küldöttség, amely az elmúlt hét végén Ukrajnába látogatott. Lelki erősítést kívántak nyújtani, de őket is megérintette az ottani háborús tapasztalat.

Gligor Róbert László

Bő egy napot tartózkodott Kárpátalján az a küldöttség, amely az Erdélyi Református Egyházkerület képviselőjében utazott a szomszédos országba. Ez volt az egyházkerület által szervezett második út, miután tavaly már egy szolgálati utat vállalhattak az erdélyi lelkészek. Ezúttal nemcsak szolgálni ment a ft. Kolumbán Vilmos József püspök által vezetett küldöttség, amelynek látogatását Zán Fábian Sándor kárpátaljai református püspök szervezte meg. Az utazás célja az volt, hogy hitben, lélekben erő-

sítsék a kárpátaljai testvéreket, a kialakult kapcsolatokat, de a lelki táplálék mellett az erdélyiek anyagi segítségét is vittek.

A nyolcfős küldöttségben a püspököt elkísérte helyettese, Szegedi László Tamás, továbbá dr. Batizán Attila, a külküllői egyházmegye, valamint Lőrincz Konrád Artúr, a nagyenyedi egyházmegye esperesei is. Velük tartott a külküllői egyházmegyéből Köblös Lehel dicsőszentmártoni és Szász Ferenc gógáni református lelkész, míg a tordai egyházmegyéből Gombos Vencel

(Folytatás a 7. oldalon)

MÁJUS

23

SZOMBAT

Ma **DEZSŐ**,
holnap **ESZTER, ELIZA** napja

Az év 143. napja, hátravan 222 nap

IDŐJÁRÁS

Többnyire napos

Hőmérséklet:

max.: ... 25°C
min.: ... 13°C

naptár

Isten éltesse!

ESZTER: perzsa eredetű női név, a jelentése csillag. Egyes vélemények szerint héber eredetű, és a jelentése mirtusz.
ELIZA: az Elisabeth (magyarul Erzsébet) név több nyelvben meglévő rövidülése.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. május 22.	
1 €	5,25 lej
1 \$	4,52 lej
100 Ft	1,46 lej
1 g arany	659.226 lej

Rangos megmérettetésre készül a Boróka A Zalai Kamaratánc-fesztiválon bizonyíthat a nagycsoport

Hatalmas kihívás előtt áll a marosvásárhelyi Boróka néptáncgyűttes nagycsoportja: május 30-án, szombaton a híres Zalai Kamaratánc-fesztiválon, Magyarország egyik legrangosabb táncos megmérettetésén mutathatják meg tehetségüket a fiatalok. A nagy eseményről Varró Huba néptáncos koreográfussal, az együttes vezetőjével beszélgetünk.

Nagy Székely Ildikó

– Mit jelent számotokra ez a lehetőség?

– A zalaegerszegi fesztivál az anyaország egyik legnagyobb múltú táncos seregszemléje, amelyet 1965-től szerveznek meg kamaracsoportok számára. A szakma krémje vesz részt ezen az eseményen, számunkra ezért is hatalmas megtiszteltetés, hogy egy hivatalos együttes, a Háromszék Táncszínház mellett mi képviselhetjük Erdélyt. Magyarországról a Magyar Állami Népi Együttes és a Magyar Nemzeti Táncgyűttes csoportjai is jelen lesznek, tehát nagyon felkészült versenyzőkkel szemben kell bizonyítanunk. Az értékelő bizottságot a szakma nagy nevei alkotják, köztük Zsuráfszky Zoltán és Mihályi Gábor Kossuth-díjas táncművész-koreográfusok. A Borókának már önmagában az egy főnyeremény, hogy ilyen személyiségektől tanulhat a bemutatott produkciók véleményezése által.

Mezőkölpényi örökséget is visznek

– Milyen táncokkal készültek?
– A megmérettetésnek három kategóriája van: az autentikus néptánc, a táncszínház, valamint a táncfilm. Mi

természetesen a néptánc kategóriába neveztünk be három műsorszámmal. A Boróka nagycsoportjának 16 táncosa, nyolc fiú és nyolc lány lép majd közönség, illetve szakmai zsűri elé. Kamaraversenyről lévén szó, nyolc fellépőnél több nem lehet egyszerre a színpadon, ezért az első produkcióban valamennyi legényünk táncol, a másodikban és a harmadikban pedig négy-négy pár. Hazai ízeket viszünk: a fiúk Kis-Küküllő menti férfitáncokból mutatnak be egy nagyszerű összeállítást, szegényest és pontozót; az első négy pár pedig bonchidai táncokat visz színpadra. Ezzel a táncrenddel foglalkoztunk az elmúlt másfél évben, és úgy gondolom, most érett meg ez a tudás arra, hogy a legrangosabb szakmai zsűri elé is kiálljunk vele. Négy borókás fiúnk mezőkölpényi, közülük kettőnek a dédtatája a híres primás, Ruszi Sándor volt. Mivel tökéletesen ismerik elődük táncát, Ruszi Sándor emlékére is összeállítottunk egy műsorszámot, amit szintén bemutatunk a zalai fesztiválon.

– Milyen út vezetett benneteket erre a megmérettetésre?

– A versenyen való részvétel jelentkezés alapján történik, mi ezt időben megtettük, és öt-hat-hét hónapja elkezdjük a felkészülést. Mivel a fesztivál

színházi körülmények között, a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházban zajlik, a nevezésnél meg kellett határozunk a műszaki elvárásainkat, a fény-, illetve hangtechnikával kapcsolatos igényeinket. Ez azért is volt fontos, mivel a produkciókat bejátszások, hangfelvételek is színesíthetik. Nálunk ez a Ruszi Sándor emlékére készült összeállítás cselekményszálában érvényesül, amelynek Tollas Gábor színművész személyében narrátora is van.

– Ha jól értettem, az együtteseteknek ez az első megmutatkozása ezen a versenyen.

– Így van. Ami engem illet, kétszer már részt vettem ezen a Zalai Kamaratánc-fesztiválon: 2008-ban a Maros Művészegyüttes táncosaként, 2014-ben pedig a dicsőszentmártoni Kőkényes néptáncgyűttes koreográfusaként.

– Mi mindent tartogat még a nyár a Boróka számára?

– Sok mindent. Amíg a nagycsoporttal Zalaegerszegen mérettetünk meg, a középcsoport az erdőcsinádi Gyöngykoszorú néptáncalálkózn lép közönség elé. Júniusban lesz egy gyöngykoszorúszerű rendezvényünk *Tiszta forrásból* címmel az erdőszentgyörgyi táncgyűttes és az Alkotások Háza közös szervezésében. Ugyanakkor egy jó ötvenperces folklórműsor bemutatására kértek fel az idei Marosvásárhelyi Napokon, erre június 27-én kerül sor, aztán jönnek az edzőtáborok. Emellett a magyarországi Nagykátára is meghívtak, és Lengyelországban is lesz egy turnénk. Augusztus végén, a Vásárhelyi Forgatag programsorozatának részeként 11. alkalommal tartjuk meg a *Játssz a figurával legényes- és verbunkversenyt*, valamint a második *Párosan szép* című szólótáncversenyt.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Nyáradtón felgyúlt egy melléképület

Nyáradtón tűz ütött ki egy melléképületben pénteken, május 22-én, a kora reggeli órákban. A helyszínrre a marosvásárhelyi hivatásos tűzoltók öt tűzoltóautóval, egy SMURD mentőautóval, valamint a magasból történő mentésre szolgáló speciális járművel vonultak ki. A tűz az épület egészét érintette, egy másik épület közvetlen közelében. A Nyáradtón keletkezett tüzet eloltották, személyi sérülés nem történt, de a melléképület mintegy 100 négyzetméteren leégett. Emellett a tűz hőhatása miatt a közeli épület hat ablaka, valamint körülbelül 150 négyzetméternyi falfelülete megrongálódott – tájékoztattott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (pálosy)

A vártnál később nyit a strand

(Folytatás az 1. oldalról)

A kapun belépve igazi koncert fogadott, a sekély vízi csónakázóban több száz béka kurcuttyolt. A helyszín kihalt volt, csupán néhány munkás nyírta a fűvet a medencék mellett, amiknek a vizét telefújta a szél piszokkal és falevelekkel. A játszótér környékén szintén dolgoztak, a félreeső füves területeken pedig láttunk egy-két napozót, de a sétányok üresek voltak.

Nehéz helyzetben vannak a vendéglők

A Víkendtelep többi részéhez hasonlóan a vendéglátó egységek teraszai is üresen álltak, alig néhány helyen találkoztunk személyzettel, vendégek pedig szinte egyáltalán nem voltak. Az egyik lokál működtetőjétől megtudtuk, hogy a vendéglátóhelyek rendkívül nehéz helyzetben vannak, hiszen, mivel még nem nyitott ki a strand, a járókelőket kivéve nincsenek látogatók, így nagyon kevés a bevétel, és nehezen tudják kifizetni az alkalmazottakat. Az illető elmondta, hogy ennek ellenére, mint minden évben, idén is május 1-től fizetik az adót, a strand nyitásáról azonban még semmilyen hivatalos információ nem kaptak az illetékesektől.

Tisztítják a csónakázót, felújítják a Fodor-medencét

Nagy Botond, a Víkendtelep igazgatója lapunknak elmondta, hogy elkezdtek a csónakázó karbantartását; erre azért volt szükség, mert az elmúlt években a meder alja természetes módon eliszaposodott, és felhalmozódott

benne az algaréteg. Kiemelte, hogy a karbantartás elsősorban a költségvetés késlekedése miatt húzódtott ennyire el, a tervek szerint ugyanis már az előző szezon végén megkezdtek volna a munkálatokat a Víkendtelep teljes területén, azonban a 2025. október 2-i 52-es sürgősségi kormányrendelettel (a közintézmények kiadásainak befagyasztása és korlátozása – a szerk.) ezt megakadályozták.

Nagy Botond hangsúlyozta, hogy a jövő héten elkezdik megtisztítani a medret. Speciális gépekkel eltávolítják a lerakódásokat, illetve fertőtlenítik a teljes csónakázót annak érdekében, hogy azt újra biztonságosan és rendeltetésszerűen lehessen használni.

A Víkendtelep igazgatója kiemelte, hogy május 1-jén csak akkor lehet nyitni, ha a karbantartási munkálatokat már előző évben elvégzik, azonban erre most nem volt lehetőség, ezért még nem használhatók a medencék. Ezek rendbetétele szintén a jövő héten kezdődik: az 1,20 és 1,80 méteres medencék nem igényelnek sok munkát, az úgynevezett Fodor-medence (0,60 m) azonban jelentős átalakuláson megy majd keresztül. Nagy Botond úgy fogalmazott, hogy igazi gyerekszigetet hoznak létre: első lépésként eltávolították az itt lévő csúszdát, ami már évek óta nem volt biztonságos, helyette gyerekbarát szerkezeteket fognak felszerelni. A jelenlegi tervek szerint fokozatosan fogják megnyitni a strandot, és mivel a Fodor-medence több munkát igényel, ez várhatóan június közepétől lesz majd használható.

Nagy Botond azt is elmondta, hogy a fedett olimpiai medencét borító ballont idén lebontják

Fotó: Nagy Tibor

és bekerítik. A tervek szerint itt a fűtött medence mellé – ami lehetővé tenné a korábbi szezonkezdetet – a későbbiekben jakuzzikat is telepítenek majd.

Megújult a nagy játszótér

A napokban fejeződött be a Víkendtelep nagy játszótérének felújítása. A munkálatok során lecserezték az elhasználódott és balesetveszélyes faelemeket, megjavították és megtisztították a csúszdákat, a rozsdásodás és az állagromlás megelőzése érdekében pedig újrafestették a fémelemeket. Nagy Botond kiemelte, hogy a játszótér mellett a sportpályák is nagy népszerűségnek örvendenek, jelenleg 90 százalékos kihasználtsággal működnek, aminek nagyon örülnek.

Közös cél a turisták bevonása

A Víkendtelepre látogatva az ember léptenyomon kopott, üres épületekbe botlik, amik egykor talán népszerű lokálok voltak, ma azonban kihasználatlanul állnak. Nagy Botond elmondta, hogy az elmúlt időszakban kiemelt cél volt a koncessziós szerződések rendezése, ugyanis korábban a vendéglátó egységek

mindössze egy-két éves szerződésekkel működtek, így a tulajdonosok nem igazán akartak befektetni. A problémát sikerült orvosolni, a szerződéseket 15 évre meghosszabbították, most pedig azt várják az illetékesektől, hogy az épületeiket rendbe tegyék és karbantartsák. Az igazgató úgy fogalmazott, hogy a lokálok vezetőinek is érdekük lenne, hogy az épületek rendezettek legyenek, és a turisták ki tudják használni őket.

Marad a kerítés, drágul a belépő

Nagy Botond elmondta, hogy a medencék köré felszerelt kerítés működési szempontból nagyon hasznosnak bizonyult, ugyanis sikerült kiküszöbölni többek között az éjszakai fürdőzők okozta problémát. Emellett, az este 8 órai zárás követően a medencéket takarító gépezetek egész éjjel tudnak működni, ami nagyon fontos a víz minőségének megőrzéséért.

Az igazgató kiemelte, hogy tavaly 135 ezren látogattak meg a strandot, és bíznak benne, hogy ezt a számot idén felül tudják múlni. Mint mondta, a helyi tanács tavalyi határozata alapján idén drágulnak a belépőjegyek: a felnőtteknek 20 lej helyett 30 lej, míg a gyerekeknek 10 lej helyett 15 lej kell majd fizetni. Nagy Botond hangsúlyozta, hogy erre azért volt szükség, mivel szeretnének minőséget biztosítani a strandolóknak, ez azonban csak akkor lehetséges, ha picit többet fizetnek. Hozzátette, hogy tapasztalatuk szerint a látogatók hajlandók kicsit többet fizetni azért, hogy biztonságban és jól érezzék magukat.

Bár a belépőjegyek megdrágulnak, a parkolás továbbra is ingyenes lesz, és amint kinyit a strand, rendszeres buszjárat is közlekedik majd a Víkendre.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Műzsza

1728. szám

SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND

Markó Béla

Ugyanabban a kertben

*Ugyanabban a kertben minden évben
ugyanolyan tücskök a fű között,
ugyanolyan angyalok és ördögök
versengenek értünk, hogy vajon ébren*

*vagyunk-e, és most is ugyanolyan
álmodunk-e még újra s újra,
ugyanúgy hangoskodva s elhalkulva
utána, ugyanolyan boldogan,*

*hogy hátha mégis ismételhető
és fűszálanként is átélhető,
mit eddig számtalanszor körbejártunk,*

*mert erről van szó, hogy az életem
bármeddig tartson, mégis végtelen,
ha nem magunkra, egymásra vigyázunk.*

2026. január 7.

*A költő frissen megjelent, *A szeretet pokla* című, 75 szonettet tartalmazó Bookart kötetéből

Victor Vasarely 120 – A Franciaországban világhírűvé vált magyar művész születésének kerek évfordulója alkalmából nagyszabású, retrospektív kiállítást rendeztek Budapesten a Szépművészeti Múzeumban. A tárlat 2026. május 15-én nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. Már nyitáskor számos érdeklődő volt kíváncsi a gazdag életművet bemutató tárlatra. Felvételünkön a galéria egyik személyesebb szegletében nézhetünk szembe a Mesterrel.

Fotó: N.M.K.

Fotókiállítás

Ladakh – az ég kapujában

Múlt csütörtök délután a marosvásárhelyi Bernády Házban igazán különleges tájakra kalauzoló fotókiállítás nyílt: Nagy Botond, a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub tagjának Indiában készült felvételei láthatók a falakon. A megnyitón Barabás Attila, a Dr. Bernády György Alapítvány kuratóriumának tagja beszélt a kiállított képekről és a szerzőről. A szerző pedig tárlatvezetéssel egybekötött élménybeszámolót tartott, elárulva, milyen körülmények között készített el egy-egy fényképet, amely helyet kapott a tárlaton. A képekből egy fotóalbum is megjelent. Az alábbiakban ennek az előszavával méltatjuk a kiállítás képeit.

Jellegzetes indiai életkép a Bernády Házban látható kiállításon

Fotó: Nagy Botond

India talán Földünk legérdekesebb, legszínesebb térsége, amely ha nem ilyen lenne, akkor a világörökség is jóval szegényebb lenne. Évezredek misztikus történelmének amalgámja, amelynek varázsa, különlegessége még most is vonzó. Már négy évezreddel ezelőtt az Indus völgyén fejlett civilizáció alakult ki. Különleges kultúrájú és felépítésű társadalmak váltogatták egymást, de a rendszer örök maradt. India volt a buddhizmus melegágya, amely világvallás lett. A tudományok, a csillagászat, a filozófia fellegrá volt, amelyért képes volt Nagy Sándor, a makedón uralkodó hadat viselni. Különböző birodalmak alakultak ki, megbuktak, majd újabbak jöttek létre, elképzelhetetlenül gazdag maharadszák, majd mogulok, különböző dinasztiák vezetésével, ahol az iszlám, a hinduizmus és a buddhizmus ápolta azt a szellemi gazdagságot, amely jóval a nyugati civilizáció megjelenése előtt magas szintű egyetemeket tartott fenn. A teljhatalmú urak egyetemesen tartózkodó volt a nyugati gyarmatosítóknak, akik kiszípolyozták a népet. Aztán következett a függetlenségi háború majdnem két évszázada, Mahatma Gandhi küzdelme és győzelme, majd a belharokkal tűzdelt 20. század és a kihívásokkal teli 21. század.

India ma a világ legnépesebb országa, amely nemcsak ennek a súlyát viseli vállán, hanem mindazokat a globális kihívásokat,

amelyeket az éghajlatváltozás, a környezet-szennyezés, a gazdasági recesszió, a korrupció, a vallási ellentétek élesedése és sok minden más magával hordoz. India az emberiség lüktető időkapszulája, amely úgy örökítette meg a múltat, hogy az ma is él. Nemcsak a hatalmas épületeivel, műemlékeivel, templomaival, hanem a kasztrendszerbe tömörülő emberekkel, a több évezredek vallási és szekularizált szokásokkal, a több száz etnikum népviseletével, és sorolhatnánk tovább mindazt, ami egy Európából arra tévedt fotósnak aranybányát jelent. És nem akármilyen fotósnak. Nagy Botond látását többek között a Gyimesekben, a moldvai csángó vidéken élesítette, formálta tökéletessé. Az a fotós, aki el tud menni többször egy helyszínre, hogy elkapja a megfelelő pillanatot, aki megvárja, hogy a fény kirajzolja az alany arcán az év barázdáit, aki úgy komponál, hogy az állóképben ott a mozgás, a portréi pedig olyanok, hogy kizárnak mindenféle más értelmezést, hogy csak a szem, az arcmimika beszéljen, megfelelően felkészülve vághatott neki a nagy kalandnak.

Mert Nagy Botond nem turistaként ment Indiába, hogy csak elrohanjon a téma mellett, majd emlékképeket keccintve, fényképezőgépeinek megtelt tárolójával térjen haza.

(Folytatás az 5. oldalon)

Ariadnae XXX

Kitűnő választás volt harminc évvel ezelőtt, amikor a marosvásárhelyi művésznők jövődó textilművészeti szalonjuk nevét és jelképét a legendás kréai királynő, Ariadné személyében és a köréje épült ókori mítosz ihlető erejében, ösztönző példázatában vélték felfedezni. A műfaj honi berkeiben hírnevet szerzett alkotók talán enélkül is méltó sikereknek örvehetek volna, de nem kétséges, hogy az Ariadné-motívum páratlan szellemi, érzelmi, emberi gazdagsága és komplexitása, amely a világ oly számos íróját, költőjét, zenészét, más alkotóját ihlette meg az eltelt századokban, bennük is magasabb fókora emelte a tehetség tüzeit, és azt sem felelték az elmúlt három évtizedben, hogy a név is kötelez. Ariadné fonala nemhogy elvesztette volna varázsát, nemhogy szétfoslott volna az

időben, ellenkezőleg, szervesen összetartja, erősíti, gyarapítja a városunkban alkotásra elszegődött alkotóművészek összetartó csapatát és a máshonnan hozzájuk csatlakozókat. Azok az értékek pedig, amiket a drámai sorsú hősnő képvisel, a szerelem ereje, az életigenlés, a bátorság, a leleményesség, a kitartás, eltökéltség, a hit, remény, hűség, boldogságkeresés a mai lányoknak, asszonyoknak is sajátjai, és mindennek minél méltóbb alakot, valós és szimbolikus kifejezést is igyekeznek adni. Úgy is, amint azt elődeik tették, de olyképpen is, ahogy annak elvárásai a mai korszellemből, napjaink életmódjából fakadnak. Ezért érezheti azt harmincadszor is a kiállítás közönsége, hogy amit látványként eléje tártak a kiállítók, az ez alkalommal is ünnepi vallomás, amivel nyilván önmagukat is megtisztelik.

Az idei jubileumon talán az eddigieknél is pompásabban, sokszínűbben, elegánsabban, mélyértelműbben.

Az irigylésre méltó életkorból, az Ariadnae XXX-ből következtethetnénk ilyesmire? Abból a mágikus harmincából, amiben méltán bízhatnak a nők? Amikor erejük, képességeik teljében, vonzerejük teljes tudatában kelhetnek versenyre a világ szépségeivel, hatalmaival, anélkül, hogy korábbi lányos sebezhetőségüket, bizonytalanságaikat művi hatáskeltéssel kellene leplezniük? Kezeljük költőiként a kérdéssort, ahogy azt a kérdésselvetést is, amely az 1996-tól napjainkig lezajlott marosvásárhelyi textilművészeti szalonok szemléleti, stílári, eszköz- és anyaghasználati sajátosságait célozná meg. Nyilván a szakmai elemzésnek nem ebben a méltatásban van a helye, azt viszont mindenképpen jelezni kell, hogy ez az országos nyitásával terebélyesedett éves segerszemle úgy őrizte meg példás dinamizmusát, megnyerő vitalitását és tagadhatatlan sokféleségét, hogy a kiállításon az előzőeknél némileg észrevehetőbb hangsúlyt kapott a klasszicizálás nemesítő folyamata. Idén kevesebb az Art Nouveau Galériában a kísérletező munka, a meghökkentés igyekezete. A minőség, az igényesség szándéka viszont az ideatikus elmélyülést és a dekorativitást szerencsés egyensúlyban tálaló rendezésnek köszönhetően mindenik téregységben egyértelműen észlelhető. Több mint félszáz bemutatkozó és közel kétszer annyi

Hunyadi Mária: Orchidea

Textiliák az emeleten. Előtérben Szakács Ágnes Transzparenciák című kreációja

Az enyészet földje – Csiky Szabó Ágnes alkotása

Fotó: N.M.K.

mű viszonylatában természetesen hiábavaló lenne itt egyénítéssel próbálkozni, kiemelni egyes műveket, noha szerencsére van ilyen elég, de az megjegyzendő, hogy örökség és újítás, tradíció és kísérleti törekvések, egyedi és közösségi vonatkozások, rurális és urbánus szembeállítások, ókori és jövőbe néző szembesítések, méretes munkák és minitextilek ütköztetése, falkárpit és tértextil ötletes találkoztatása által is nyert vizuális értékeiben a bemutatott anyag.

Ariadnéről beszélve önkéntelenül is mindegyre szóba kerül a minőszi királynő örök fiatal-sága. Neve, léte, története nem csak a marosvásárhelyi köztudatba ékelődött be, a kiállítás rangját aktív jelenlétükkel emelő más illetőségű textilművészek is elviszik hírét az ország más központjaiba. A rendezvény kezdeményezői, éltetői így is öregbítik az itteni művészeti élet hírnevét. Egyéni érdem ez és példás csapatmunka. Egyféléképp kortalannak is tekinthető. Hiszen telnek ugyan az évek, de első kiállítókként mindig megjelennek a legfiatalabbak is. Az idei Szalon is nyitott kapukkal fogadta az érdeklődőket. És újra köszönhetünk olyan művésznőket, akik korábban valamért kimaradtak. Nagy Dalma és mindannyian, akik harminc esztendővel ezelőtt vele együtt álmodták meg ezt a vég nélküli projektet, és közösen indultak el ezen az úton,

Csata Hermina: Lelki szemmel nézve

immár egy három évtizedes ariadnés életművet is létrehozta önmaguk és a művészetkedvelők örömeire. Szívből gratulálunk nekik!

Nagy Miklós Kund

Nikita – Ősbemutató a Kolozsvári Magyar Operában

A 2026. május 20-i premier újdonságot hozott a 90 éves Bodor Ádám életébe. Opera librettóval lepte meg közönségét. A Kossuthdíjas író eddig még nem állt elő színpadi művel, ifj. Márkos Albert zeneszerzőnek sikerült meggyőznie, hogy írja meg az operaperformansz szövegkönyvét. Bodor a *Verhovina madarai* című regényének 11. fejezete alapján készítette el a Nikita librettóját. Nem szokványos darab született – hangsúlyozták a közreműködők a hétfői kolozsvári sajtókonferencián. Márkos zenéje hangvételeben közelebb áll a daljátékhoz, sokféle műfajt és anyagot ötvöz magába. Klasszikus utalások, zenetörténeti áthallások is vannak benne. Ez külön kihívás az előadók, szölisták számára. Mint a rendező Porogi Dorka elmondta, kísérleti jellegű, szórakoztató előadásra számíthat a közönség. Új nyelvet keresnek operaperformanszukhoz, hiszen eddig senki sem játszotta sem ifj. Márkos Albert szerzeményét, sem Bodor Ádám színpadi művét.

Az ősbemutató alkotói hangsúlyozták,

hogy a *Nikita* egy Erdély körüli, fiktív világot kelt életre. Kárpátaljára és Máramaros környékére tájolható be, és ruszin, szláv, román, magyar elemek keverednek benne. Ugyanakkor egy-egy motívumon keresztül felismerhető benne a néhány évtizeddel ezelőtti kolozsvári világ is. Mindeközben a tér és az idő bizonytalan, nincs egy jól behatárolható, valóságos helyszíne, ezzel is játszik a mű. De az erdélyisége kétségtelen. Porogi Dorka szerint az előadókat külön erőpróba elé állítja az, hogy Bodor Ádám különös alakjait, „a lét szélén élő, nagyon furcsa embereket, hogyan tudják színre vinni”. Többben közülük Magyarországról ingáztak, de a produkció létrehozásának teljes csapata otthon érezheti magát az erdélyi milióban. Bodor és ifj. Márkos Albert kolozsváriságát, a szölista Nemes Tibor vásárhelyiségét és Porogi marosvásárhelyi otthonosságát külön nem is kell hangsúlyoznunk olvasóinknak. A *Nikita* operaperformanszban a közreműködők a Kolozsvári Magyar Opera zenészei. A látványtervező a szintén kolozsvári Adrian Ganea.

A Nikita alkotó- és előadócsapata

Forrás: a Kolozsvári Magyar Opera honlapja

Ladakh – az ég kapujában

(Folytatás a 3. oldalról)

Tudatosan készült. Mert másként nem lehet meghódítani, bevenni, emészthetőbbé tenni Indiát, visszaadni az utcák hangulatát. És azt is elmondhatom bátran, hogy Indiából nem lehet kellőképpen felkészülni ahhoz, hogy megértsük, befogadjuk a kultúrát, ennek látványát, rituáléit. És ami talán ennél is izgalmasabb, hogy mindezt miként adja vissza a fotós azoknak, akik csak a televízió, a számítógép vagy az okostelefon képernyőjén keresztül ismerik e világot, esetleg némi romantikus, cirádás elképzeléssel tarkítva, amiként visszaadják azt nekünk, európai szemlélőknek a bollywoodi filmek képsorai. Nem könnyű feladat kilépni a sémákból, és úgy közelíteni a pusztasághoz, hogy a képek ne a beidegződött sztereotípiákat idézzék fel a látványt fogyasztókban. Nagy Botondnak mindezt sikerült megadnia, mi több, a fotóalbum szerzője ennél sokkal messzebbre jutott a fényképein keresztül. Olyan felvételeket készített és szerkesztett albumába, amelyeken érezni az illatot vagy a bűzt, a szobabelsőkől áradó kigőzölgést vagy akár az imagyertyák sztearinszagát. És ez nem kevés.

A képek művészi meglátással elkészített riportfotók. A kompozíció, a színharmóniák, a fényvel való játék némelyik képen a képzőművészeti eszközöket idézi, az utcaképek, a különböző helyszínekről készült felvételek pontosak, valóságűek, információkat közölnek, de mindenképpen megindítóak, leginkább az érzelmekre hatnak. Mélységesen emberközpontúak. Legyen az portré, munka közben ellesett pillanat vagy a pusztaság felhúzott sátor előtt gubbasztó személyről készült felvétel, mind olyan hús-vér emberekről szólnak, akik nekünk, szemlélőknek, a fényképeken keresztül a világukba kukkantóknak mesélnek életükről, érzelmükről, a helyekről, a körülményekről, amelyek meghatározzák létüket. Valamennyi kép gondolatébresztő is, ezeket nézve elmélázhatunk emberi sorsokról, mikrotársadalmakról, a világban elfoglalt helyükről és sok másról.

Az albumban fotósorozatok, látszólag ismétlődő felvételek is vannak, ami nem hiba, e redundanciával válik mozgalmassabbá a beszámoló, hangsúlyosabbá a téma, amelyet Nagy Botond megörökített. Akár filmszerűen is összeköthetők a felvételek,

Nagy Botond: Utcakép Indiából

így az album jól megszerkesztett „dokumentumfilm” is egyben. S ezt megerősítik a szerző kísérőszövegei, a képcímek, amelyekkel így egy egységes egészet kínál számunkra abból a kalandból, amelyre elvezetett bennünket, az imázs fogyasztókat.

Megismerjük ezáltal Indiát? Nem, hiszen az ország kifürkészhetetlen marad az idegenek számára. De az biztos, hogy Nagy Botond albumát forgatva, e különös világban bolyongva ringathatjuk el magunkat az emberiség bölcsőjében.

Vajda György

Nagy érdeklődés a budapesti tavaszi aukciókon – Röpködtek a milliók

Akinek szerencséje volt, és éppen ott tartózkodott a magyar fővárosban május harmadik hetében, két nagyszerű műgyűjteménynek örvendhetett a Virág Judit, illetve a Kieselbach Galériában. Jó szokása szerint a két galéria és aukciósház bemutatta az érdeklődőknek közelgő tavaszi aukciója anyagát, és a lehetőséget, hogy ilyen ritkaságokkal találkozhatnak, azok is igyekeztek kihasználni, akik anyagilag nem engedhetnek meg maguknak egy ilyen licitet. Emlékezetes élmény, aki teheti, fotón is megörökítheti a látottakat, otthon is gyönyörködhet persze immár reprotól. Nem sokkal utóbb már azokat az árakat is hozzá tehettem magam is a látottakhoz, amelyeken a műkincsek az árveréseken elkeltek. Amint a hírügynökségek is jelezték, nagy harcok folytak bizonyos képekért, több jelentős versenyzetett alkotás is új gazdára talált. Néhány kiemelkedő tételre sokan felkapják a fejüket. Az utóbbi időben bizonyos televíziós műsorok jóvoltából amúgy is megnőtt az érdeklődés a műkincsek iránt, úgy gondoljuk, az alábbi adatokra is felfigyelnek.

A közlemény kiemeli: hatalmas

várakozás előzte meg a Virág Judit Galéria 81. klasszikus árverését, amelynek eredményei minden várakozást felülmúltak; hosszas licitharcok, magas leütési árak jellemezték az estét.

Közölték: Vaszary János 1927-ben festett *A Piazza dell'Unitá Triesztben* című festménye a 75 millió forintos kikiáltási árat megduplázva 150 millió forintért kelt el. Az aukció egyik művészeti szenzációja Szobotka Imre, a „magyar Picasso” egyik korai művének felbukkanása volt: a kubista magyar festő *Mütemben* című festménye 44 millió forintért kelt el.

Faragó Endre, a magyar avantgárd úttörőjének *Kávéházi jelenet* című alkotása 10 millió forintért került a közönség elé, és végül 23 milliót ért – áll a dokumentumban, amely szerint Patkó Károly *Subiaco* című, egy olasz kisváros piacát bemutató festménye 19 millió forintért cserélt gazdát.

Márffy Ödön 1931-es *Teraszon* című festménye 8,5 millió forintért indult, és végül 18 millió forintnál ütötték le. Kádár Béla több műve is remekelt az este folyamán, közülük is kiemelkedik a *Muzsika* című, fiatal lányokat és a zenélés örömteli pillanatát megörökítő 1931-es kép,

amelynek ára 4,4 millió forintról 14 millió forintig jutott el.

Batthyány Gyula *Betyármulaság* című mozgalmas festménye 6,5 millió forintért került a közönség elé, és 14 millió forintért kelt el. Hatalmas licitharc bontakozott ki Csáky László *Cseresznyefa-virágzás* című képéért, amely 1,8 millió forintról startolt és 8,5 millió forintról állt meg, vagyis csaknem ötszörös árat ért el.

Scheiber Hugó *Bárban* című festménye 3 millióról 8 millióra, míg Mednyánszky László *Tátra* című kis méretű festményének ára 950 ezer forintról 4,2 millió emelkedett.

A Zsolnay-kerámiák között az 1904-ből származó virágedény gondolkodó férfialakkal a 28 milliós világrekordot súrolva, 26 millió forintért kelt el.

125 millió forintért vették meg Tihanyi Lajos egy évszázadon át lappangó, *Tita* nevű barátnőjéről festett kubista portréját a Kieselbach Galéria 80. tavaszi aukcióján hétfőn.

A festmény a Budapest Marriott Hotel nagytermében megrendezett árverésen került először a nagyközönség elé, kikiáltási ára 85, becsértéke pedig 170-230 millió forint volt. Az alkotás a nemzetközi kubizmus kiemelkedő alakjai, köztük Pablo Picasso, Georges Braque és Juan Gris műveivel állítható párhuzamba.

Márffy Ödön csaknem száz évig lappangó alkotása, amely Kerpely Jenő csellóművészt ábrázolja, 85 millió forintért kelt el. A regényes körülmények között, egy antik kép hátoldaláról előkerült, monumentális méretű kompozíció a Nyolcak művészcsoporthoz tartozó egyik kiemelkedő darabjaként a magyar avantgárd korszakát idézi meg, és felbukkanása óta számos hazai és nemzetközi kiállításon szerepelt. Az 1913 körül készült festmény kikiáltási ára 75 millió forint volt.

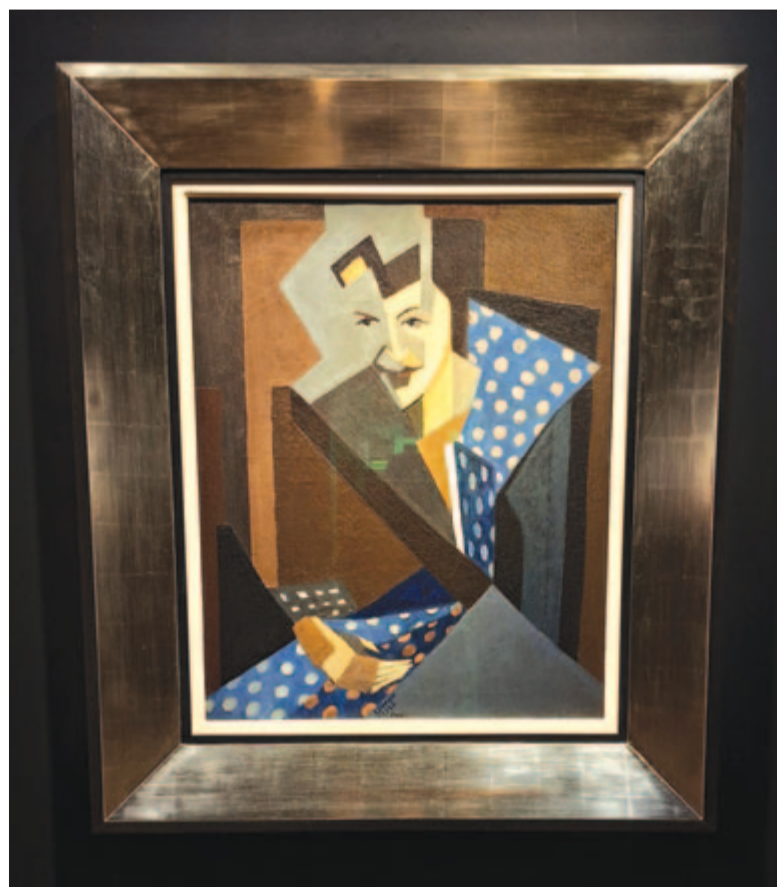
Az aukció 19. századi anyagának egyik legjelentősebb darabja Mun-

kácsy Mihály *Köpülő asszony* című festményének korai változata volt, amelyre 65 millió forintról lehetett licitálni, és végül 75 millió leütési árat ért el. Munkácsy műve a magyar festészet ikonikus alkotásai közé tartozik, és a művész sajátos festői módszerét – a drámai fény-árnyék hatásokat és a tömör kompozíciót – kiemelten mutatja meg. A festmény korábban neves gyűjtők, köztük Nemes Marcell és Herzog Mór Lipót tulajdonában is volt, végső változata pedig a Nemzeti Galériában található.

Jól szerepelt az árverésen Vaszary János *Kelet és Nyugat* című 1927-es festménye, amit 70 millió forintért adtak el. Egyaránt 55 milliót fizettek Batthyány Gyula *Hölgy fejdíszrel* és Scheiber Hugó *Kubofuturista kompozíció* című alkotásaiért. Barcsay Jenő *Szentendrei mozaik* című 1969-es képe 40 millió forintért talált vevőre, Koszta József *Alkonyi fények a földéken* című alkotása pedig 34 millióért, miközben kikiáltási ára csupán 14 millió forint volt.

Vaszary János: A Piazza dell'Unitá Triesztben (még a Virág Judit Galériában) Fotó: N.M.K.

Tihanyi Lajos: Tita

Fotó: N.M.K.

Támogatók:

Sebestyén Mihály

Amit illik tudni

– Te tudtad, hogy Gröndahl Berta Fattyúházán született?

– Ugye, viccelsz? – kérdezett vissza a másik.

– De tényleg, akár hiszed, akár nem. Persze ez geopolitikai szempontból nem bír országos jelentőséggel, de mindenesetre figyelemre méltó, hogy Fattyúháza ilyen formátumú egyéniségeket is képes volt ki-termelni.

– Úgy érted, mint a szenet vagy a kőolajat?

– Mondhatod így is. A lényeg, hogy Gröndahl Berta soha nem tagadta, hogy ebben a nemes arcélú, sóhajmentes havasalji községben látta meg dadája arcát, ugyanis születése után csak fél évvel nyitotta ki a szemét.

– Bizonyára nem volt kíváncsi erre a rohadt világra – vélte a másik bölcsen.

– Ugyan, hová gondolsz! Szóval, amikor már mindenki kétségbeesett, és orvosokhoz meg pszichiáterekhez hurcolták a gyereket, végül kiadták egy dajkának, aki aggódó szeretettel és féltő óvással, meleg pizsamában hajolt anyja helyett is a bölcső fölé, ahol a kis Berta fekvőtámaszokat próbált ki már fél éves korában.

– Korarérett volt, és korszakot alkotott. Egy-null Fattyúháza javára.

– Hát persze. De ezzel a dolgok korántsem érnek véget.

– Van más is?

– Légy egy kevéske türelemmel. Ennek a végére kell járnunk.

– Mi ketten? De hiszen nem is ismerem Gröndahl Bertát, vagy hogy hívják. És különben is micsoda hülye név!

– Az ember nem tehet a nevééről, azt öröklí, ráragasztják. Nőként persze el is ejtheti, de Gröndahl Berta nem csupán születési helyére volt hiú, hanem nevét is féltve őrizte. Már amikor kinyitotta a szemét, és elvetődött (nem véletlenszerűen) az első olyan hivatalos helyre, ahol feltették neki a kérdést: Neve? Pontosan bediktálta. Azt a bizonyos félig elharapott h-t is kiejtette, hangsú-

lyozta. Az ő betűnél figyelmeztette a nyelveket nem tűrő hivatalnokot, hogy pontosza fölül az o-t. Megtették neki, mert tekintete fenyegetést sugallt, és a hivatal számára oly szokatlan volt, eleddig ugyanis ők fenyegettek hivatalból, szokásjog alapján, na de őket a kutya sem.

– Igaz, a kutyák nem járnak hivatalba. A nagykutyák pláne.

– Értesz is te a hivatali ügyekhez!

– Folytasd, kérlek.

– Bertánk, nevezhetem így, mert nagyon a szívemhez nőtt,

a maga korában kiváló tanuló volt, élsportoló, fölényes vitatkozó, elmélyülten tanulmányozta a földtani rétegeket, a fészket nem rakó bálnákat és a delfinpopuláció közgyűlési jegyzőkönyveit, a téreörömlélet korfüggő metakommunikációját, a szélsátrak víz- és fagyállóságát és még számos közérdekű vetületet, különvélemény-blogot, amitől az emberek megálltak az utcán, a villamosmegállóban és a szupermarketek polcsorai között tömött alakzatokban, és egész egyszerűen azt kérdezték egymástól (és maguktól is, ágyban, párnák hűvösében): mikor van ideje minderre, honnan ez a széles érdeklődés, bő jártasság, lefegyverző szakértelem, módszertani trillázás?

– Ne is fokozd, barátom.

– Miért ne fokoznám, amikor még számos rejtett tulajdonsággal is rendelkezett, például a csillagjósolás és a bűvárharangozás is elfért a kis-ujjában. Végére is az ember, ez a csudás lény a maga komplexitásában utolérhetetlen.

– Arról volt szó, hogy kerüljük a közhelyeket. Maradjunk annyiban, hogy Berta nagysága maga volt a humán tökély tömény homorulata.

– Talán domborulata?

– Ja, igazad lehet.

– Szóval ott tartottunk, hogy Berta nagysága... domborulatai.

– Igen, és már majdnem kezdtem

Egy kis egzotikum – Nagy Botond fotója

megszokni a gondolatot, amikor sejteni véltem, hogy ennek nem lehet jó vége.

– Helyesen sejtetted. Az ilyen ívű pályák rendszerint nem landolnak puhán, legfeljebb elegánsan törnek ketté.

– Ne mondd, hogy...

– De mondom. A Nobel-díj-bizottság – a Nobel Committee – név szerint őt jelölte közfelkiáltással.

– Micsoda? Melyik kategóriában?

– Mindben. Ex aequo. Vitte a tutit.

– Az lehetetlen.

– Ő sem tartotta lehetségesnek, de elfogadta a helyzet bonyolult logikai horizontját. A világsajtó hüledezett. Kihűlt körülötte a bolygó azon felülete, ahol éppen tartózkodott. Ez adta az ötletet, hogy korcsolyáit felöltse, és a Vérligeti-tavon egy kicsit ki akart kapcsolódni. Titokban szerette az egyszerű marhaságokat. Ezen nincs is miért csodálkozni. A legragyogóbb elméknek is vannak mélysegesen szégyellni való titkaik. Ja és egyetlen feltételt szabott: az ő betűt minden oklevélen pontosan pontozták.

– Természetesen. És aztán mi történt?

– Két héttel az eredményhirdetés előtt...

– Ne csigázz...!

– ... korcsolyázni ment.

– Ezt már mondtad. A Vérligeti-tavon. Nem mondom, jó kis hely. Én is szívesen siklanék ott. Szóval, eddig ártatlanul hangzik.

– Úgy is volt. A jég azonban nem ismeri a kiválóságot, legfeljebb a sűrűlódási együtthatót.

– Kezdek félni.

– Egy hibátlan tripla Lutz közben – amit egyébként saját maga nevezett el négyszeres hajlításúnak – elbukott.

– Egy ilyen kaliberű ember?

– A gravitáció demokratikus. Nem tesz kivételt.

– És...?

– Ennyi. De olyan eleganciával, hogy a jelenlévők közül többen tapsolni kezdtek, mert azt hitték, ez is a koreográfia része. Már-már jegyezték volna következő téli olimpiára a Gröndahl-figurát.

– Szörnyű.

– Ne cifrázzuk, csúnyán elvágódott. Koponyaalapú törés. Mentők, sürgősségi kórház, tehetetlenség, le-targia, a sebészek sorra öngyilkossággal foglalkoztak, az adjunktusok Amerikába szöktek, a mütösnök nem mentek férjhez...

– Túlzol.

– Igen, csupán a tragédia mélységét akartam illusztrálni.

– Ennyi volt?

– Két hét. Pontosán két hét választotta el attól, hogy hivatalosan is elismerjék mindazt, amit addig nem hivatalosan már mindenki elismert, kivéve azokat, akik nem akartak felébredni, soha nem akarták tudomásul venni, hogy az emberiség olykor kigyöngyöz magából óriásokat is. A szellem mágusait.

– Ez tragédia. És mi lett a díjjal?

– Posztumusz nem adták ki. Jóformán meg sem indokolták.

– De mégis, mit mondtak a sajtónak, a rokonoknak, az Akadémiának, Pezderka elvtársnak, a főcenzornak?

– Állítólag azt, hogy nem jelent meg az átvételen! A család, az Akadémia, az Úristen, nem küldték meg

idejében a halasztási kérést. Nem töltőtollal volt kitöltve, és hiányzott a beadványon – ha volt – a Berta hiteles aláírása, halotti jelentése. Nem jelent meg a szelleme, mint Hamletnek az atyjáé. A fene tudja... Van ennek még értelme?

– Ez kissé merev szabályértelmezés.

– A hivatal már csak ilyen. Ha élne, tiltakozna.

– Ha élne, valószínűleg újra feltalálná a korcsolyát.

– Vagy a jeget. Kevésbé sikamlós kivitelben.

– És Fattyúháza?

– Gyásznapot tartottak. Feketébe öltözött minden ember. Még a pelenkások is. A helyi boltban kifogyott a fagyasztott borsó és a meszes tojás. És lehúzták a szerszámosbolt redőnyét, amelyet többé senki sem rántott föl, hogy benézzon a készletbe. Ott rozsdásodtak Gröndahl Berta kötőtűi, mentális eszközei, amelyek páratlanul csavarozták elméjét.

– Van ennek még jelentősége?

– Semmi. Ha csak azt nem vesszük számításba, hogy elvben azok az eszközök rozsdamentesek. De manapság, mondd, mi rozsdamentes? Mi valódi egyáltalán?

– Milyen igaz. És mit szolt a tudományos közvélemény, az Akadémia?

– Az Akadémia, a hátatlan? Még egy emlékülést sem hoztak össze, pedig hányszor vezette az akadémiai üléseket, osztott díjakat, mosta fel a nagycsarnok követét a félművelt akadémikusokkal és tökéletlen kandidátusokkal...

– Na jó, de mit mondtak a közemberek?

– Ugyanazt, mint mindig: „mikor volt ideje minderre?”

– Most már tudjuk: nem volt elég.

– Pontosan.

– Mondd csak...

– Igen?

– Ha nem esik el, megkapta volna?

– Kétségtelenül.

– Akkor végső soron mi győzte le?

– A jég.

– És mi maradt utána?

– Egy tökéletesen felpontozott s elharapott hával terhelt név.

Kutyanyelv (27)

A dekódoló

(Kultúrbelterj')

Böloni Domokos

Az emberekkel nem lehet büntetlenül jól tenni, sóhajta Rodin.

Mondd meg, mit véstél a fejedbe egy könyv olvasása közben, és megmondom, ki vagy. Vélekedik egy Henry de Montherlant nevű nemesúr.

Az olvasó csak azokra a részekre összpontosít, amelyek őt ábrázolják. Feuerbach szerint minél inkább növeljük jó könyvekkel ismereteink körét, annál inkább leszünk azoknak az embereknek a köre, akiknek a társaságában kedvünket leljük.

Ma sem fér a fejembe, gondolja Illyés Gyula, vagy ha belefér, földre nyom az a gondolat, hogy valaki csirkefogó tud lenni, ha valaha elolvasta a Háború és békét.

*

Ha elmesélném neked, ki ez a... Ahogy ez tud dekódolni. A magas kultúrát. Minden tárlatra eljár, leküzdhetetlen izgalmat érez, hogy megmerítkezzék a kultúrbelterjben. Ahol is sokatmondóan biccenthet a fontos(abb) médiaemlősöknek, eminens kurátoroknak, kedélyesen hátba veregeti az éppen kiállító művészt, aztán pedig ádázul csahol „ezek” ellen, azokkal, akik éppen nem állítanak ki.

Álnokul blamálja azt, akivel előbb még nyakszirti pusztit váltott. Róla egyébként mindenki tudja: különöc zseni, ír, rajzol, fest, fotózik, szobrot is tud – papírból.

Utálja a reprezentatív középszert, amely mindenütt grasszál. Viszont soha senki nem látta egyetlenegy művét.

*

Egyszer elrontják a játékát. Bejönnek valami falusi turisták. Két busznyai népség. Azt mondják, a művész, az a bohém, felelőtlen, léha, komolytalan, meggondolatlan, csapodár, könnyelmű, link, züllött, svihák, megbízhatatlan munkakerülő, rest, semmittevő, naplopó, tétlenkedő, renyhe, lustálkodó, lusta, haszontalan, tunya, tétlen, dologkerülő, szájtáti, léhűtő, tohonya, ingyenélő, henye, hanyag, rendetlen, léha, trehány, mihaszna, lomha, lógós, henyélő, ráérős, huncut, csin-talan, akasztani való, gazfickó, mihaszna, gézengúz, rosszcsont, pernahajder, csirkefogó, kópé, csibész, haszontalan, bitang, bajkeverő, lókötő, csalafinta, jómadár, ebugatta, hitvány, rosszalkodó, zsvivány, ebadta, komisz –, szóval a száz nullás nóném, a Hotyák úr – az ő falujukból származik.

Dekódolható az is, hogy a jámbor pórok csak a ragadványnevét ösmerik, hiszen a Ho-

tyák voltaképpen a Hogyhíjjákiól deriválódik. Milyen jó, hogy...

Aki már nem él. De nicsak – bezzeg: már dicsőül.

De ezenkívül mit tudhatnak a tahók? Semmit. Hát ismerik ezek a Mester magánéletét, magánhalálát? A trükkjeit, az eljárásait?

Ezek, te jó Isten, minden képet megnéznek. Van, aki körüljárná, ha lehetne... Orral megy a rámanak.

Aztán valami főparaszt kivág egy rigmust, és köpni kell.

Nincs nejlon pohárból vörösbör, ásványvíz, sóstangli, pogácsa. Ravallató kisüsti van és kalács – pfjú, egérszagú.

A tárlat urbán szekciója nemesen utálkoz, ellenben a rurál törzs megilletődve, fénylő arccal furdik az atyafiságos csodálatban.

Minden kettő magyarul vagy áradozik, vagy diheg-dohog – két vagy három másikkal.

*

A dekódoló rosszul érzi magát. Ezek belecínáltak az ő családi belterjébe. Felháborító, hogy teljesen fölösleges mint személy, mint résztvevő, mint látogató. Mint egyetlenegy ÉRTŐ.

Hogy itt rajta kívül is van néző, holott a művészet az égvilágon senkit sem érdekel. Mint akit szépen kizsúriztek.

Vagyis beleléptek.

Káromkodna, de az mégis olly' vülger.

Hát mi lesz, egyéb is kellekik egy very tá-unban.

Nagykutyaparty. Menedzs', analit', piac-smink, szilikon szleng.

Politplety', sampány.

Plecsniztetés.

*

Nem érti, miért őt szondázzák. Hiszen már tisztára hipóztta a múltját.

Akiket áztatott, elmállottak.

Akiket befűjt, már maguk is fűjnek.

Miért bűdös ezeknek. Az uborkafa albinóknak.

Ó!

Nézik, elfordulnak, hincz és kuncz. Kuncogják a dekódolót.

Kényszergeti a képzetét. Eszmei rúgás, farba.

Repül.

*

A repülés ájszthézise. Elszállni ideális. Váu, de a szorongás törött szárnyán?!...

A közröhej apoteozisa.

Cidrizni örökösen.

*

Az előszobában orvul nárciszozza a tükröt. Buborékok pattannak az orra hegyén.

Mikor fűrtnyi gyűl, szivárványosan szét-pukkan.

Otthon is, az ágyban. Gondolj bele, csirkefogóm.

Pierre Bezuhoval történhetett volna ilyesmi?!

Szentülne kicsit, kell az ájtath.

Tolsztojejt nyúlkál – pizsamában.

Se háború, se béke.

Református küldöttség járt Kárpátalján

(Folytatás az 1. oldalról)

harasztosi lelképásztor is. A nem lelkészi szférából Tóth Sándor nyáradszeredai polgármester mint presbiter utazott a küldöttséggel.

A delegáció múlt szombaton délután érkezett meg Csongorba, majd ebéd után a nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekotthonba látogattak. Ezt követően a lelkészeket Munkács és Beregszász térségében osztották el egy-egy gyülekezetben, ahol

nagydobronyi gyermekotthonnak nyújtották át. Itt valóban szükség van minden anyagi segítségre, hiszen itt beteg és rászoruló gyermekek mellett most hadiárva is menedékre leltek, és az eredetileg 70 személyes intézmény már 170 gyermeket gondoz, úgy, hogy semmilyen támogatást nem kap az ukrán államtól a szörnyű háborús körülmények között.

Embervadászok elől a templomba

Látogatása során háborzongató beszélgetésekben volt része a küllői esperesnek: az ukrán sorozótisztek (akiket a helyiek egyszerűen csak embervadászoknak neveznek) folyton az utcákon vannak, keresik a hadköteles férfiakat, akiknek szó szerint bujkálniuk kell. Múlt vasárnap már a templomban voltak, amikor a helyi lelkész jelezte, hogy érkeznek a „zöld autósok”, és azt is észrevette a vendég, hogy istentisztelet előtt néhány perccel néhány férfi beosont a templomba,

A nyolcfős küldöttség anyagi segítséget is vitt a kárpátaljai közösségekbe

170 gyermeket gondoznak a nagydobronyi otthonban állami segítség nélkül – Tóth Sándor is megpróbált mosolyt csalni az arcukra
Fotó: Batizán Attila

vasárnap istentiszteleten szolgáltak. Több helyen éppen konfirmáció zajlott, így az ottani szokásokba is betekintést nyerhettek.

Támogatást is vittek

A Küllői Református Egyházmegye az Erdélyi Református Egyházkerület legnagyobb területi egysége, és mint ilyen, nem utaztak üres kézzel Kárpátaljára, hanem spontán gyűjtést kezdeményeztek, a legutóbbi egyházmegyei közgyűlésen arra kérték fel a gyülekezeteket, hogy egy vasárnapi perselypénzt ajánljanak fel jótékonyági célra – tudtuk meg dr. Batizán Attila esperestől. Ebbe szinte minden gyülekezet bekapcsolódott. A gyűjtésről értesülve, megkereste őket az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács egyik képviselője is, aki egy előző gyűjtésükből befolyt 2200 lejt is átadott, hogy az eljusson a kárpátaljaiaknak. Így mintegy 9 ezer dolláros adományt tudott magával vinni a küldöttség, s ennek nagy részét a Katkó Andrea vezette

Az erdélyiek a kárpátaljai konfirmáció szokásaiba is betekintést nyertek

Fotó: Tóth Sándor

és elvegyült a többiek között, majd a szertartás végén kiosont, s a kertek alatt igyekezett haza. A püspöknek sikerült ideiglenes felmentő levelet kieszközölnie a lelkészek számára, de a külföldinek is nagyon ajánlott, hogy útlevelel a zsebben lépjen ki az utcára, különben arra ébred, hogy a sorozótisztek elszállítják. Ahol Batizán Attila szolgált, Csongorban a járőröket és a bujdosókat leszámítva csendes a helyzet, de annál nagyobb a bizonytalanság és a szegénység a nagyobb településeken. Ehhez még az is hozzáadódik, hogy láthatóan gyorsan változik a magyarok

érkeznek, akik aztán nem akarnak viszatérni szülőföldjükre.

Hasonlóan mély nyomot hagytak a tapaszteredai polgármesterben is: rossz állapotú utak, elnéptelenedett falvak fogadták az utazókat, de lépten-nyomon ott voltak az ukrán katonák az ellenőrző pontokon, és csak útlevelel vagy mentesítő okirat tulajdonában lehetett továbbhaladni. Számos olyan férfi van, aki a háború kezdete óta nem lépett ki az utcára, attól tartva, hogy azonnal elfog-

ják s a frontra viszik. Sokan (köztük a lelkészek is) egymást értesítik, hogy mikor merre jár a katonák autója, így próbálják megóvni a hadköteles férfitársaikat. Egyik presbitert is elvitték, és napokon át fogvatartották, miközben nem éppen emberbarát körülmények között próbálták rávenni, hogy aláírja az „önkéntes” bevonulási nyilatkozatot. A férfit azonban megőrizte a hite, nem tört meg, sőt másokat is imádkozásra hívott, így végül elengedte az ukrán tisztt. „Ilyenkor többet rá igazán az ember, hogy mi itthon milyen békeségben és biztonságban élünk az ottani emberekhez képest” – fogalmazta meg Tóth Sándor, akiben joggal merült fel a kérdés: ilyen körülmények között lesz-e, marad-e magyar jövő Kárpátalján...

Lépten-nyomon katonák ellenőrzik az utakat, keresik a hadköteles férfiakat
Fotó: Tóth Sándor

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Rendőrség - 0265/202-305	• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Vasúttárolás - 0265/236-284
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0265/312 436	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	- 0265/250-120	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- 0265/263 351	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Prefektúra - 0265/266-801	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- koszorúk - 0745-606-269
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	• Dora Optics - 0733-553-976	- halottszállítás - 0758-047-604
- 0265/262-907	- 0733-553-976	
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• DIGI - 0365/400-401	
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	- 0365/400-404	
	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	
	- vidék - 0265/929	
	• Delgaz Grid - 0265/200-928	
	- 0800/800 928	
	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
	- központ - 0265/208-800	
	- 08008 208-888	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

LOMTALANÍTÁST vállalunk, festünk, mázolunk kerítést, szobát. Tel. 0750-751-798. (28369)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalkozok. Tel. 0741-699-761. (28392-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél. Az életünk megy csendesen tovább, de emléked elkísér egy életen át. Az emlékezéshez szeretet kell, és akit szeretünk, azt nem feledjük el. Fájó szívvel emlékezünk május 23-án SZÉKELY IMRÉRE halálának 13. évfordulóján. Emléke legyen áldott, drága lelke pihenjen békében! Emlékét őrzik szerettei és rokonai. (28376)

24 PLUSZ

hétfőtől csütörtökig
20:00

ÉTV ERDÉLY TV

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk **2026. május 27-én,**
19 órától a
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermébe a

NINCS MÁS ÚT
VERSIFILMEK TISZA KATA SZÖVEGEI ALAPJÁN

című vetítéssel egybekötött beszélgetésre, amelyen Simó Franciska rendező Tisza Kata szövegeiből készült versfilmjei kerülnek vászonra.

A filmrendező mellett az eseményen jelen lesznek a versfilmek alkotói.

Az alkotókkal André Ferenc költő beszélget.

KONTEMPOR Art ÉTV ERDÉLY TV

9. MESEVÁSÁR

MESEVÁSÁR

2026. MÁJUS 30-31.

MAROSVÁSÁRHELY

ARIEL IFJÚSÁGI ÉS GYERMEKSZÍNHÁZ

BÁBELŐADÁSOK KONCERTEK JÁTEKOK KÖNYVEK FAGYI ÉS SOK MEGLEPETÉS!

EGYÜTT A MESÉKBEN!

Asociația Culturală Pro-Kaart Kulturális Egyesület

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING